

SMĚRNICE PROREKTORA PRO ROZVOJ A INFORMATIZACI Č. 1/2012

PROVOZNÍ ŘÁD INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ
SÍTĚ UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ N. L.

SMĚRNICE PRO UJEP

doc. ak. mal. Vladimír Švec

Platná od:	25. 1. 2012
Zpracoval(a):	Mgr. Palíková
Ruší:	Směrnici prorektora pro rozvoj a informatizaci č. 1/2006

I.

Vymezení základních pojmů

1. **Informační a komunikační (dále jen „počítačovou“) síť** Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (dále jen „UJEP“) se pro účely směrnice rozumí souhrn technického a programového vybavení univerzitních výpočetních a informačních systémů, k nim připojených výpočetních prostředků a všech prostředků pro vzájemné propojení těchto systémů.
2. **Uživatelé počítačové sítě UJEP** se pro účely této směrnice rozumí každý, kdo přímo nebo nepřímo užívá počítačovou síť UJEP nebo zařízení k němu připojená.
3. **Uživatelským kontem** se pro účely této směrnice rozumí přístupové právo k počítačové síti a k informačním systémům UJEP. Přístup k uživatelskému kontu se uskutečňuje prostřednictvím vhodného autentizačního mechanismu, obvykle se jedná o uživatelské jméno a uživatelské heslo.
4. **Síťovým kontem** se pro účely této směrnice rozumí typ uživatelského konta sloužícího k využívání centralizovaných služeb a aplikací síťového prostředí. Centrální správu síťových kont zajišťuje Centrum informatiky UJEP (dále jen „CI“).
5. **Provozovatelem počítačové sítě UJEP a jeho centrálním správcem** je CI s kontaktním emailem sit@rt.ujep.cz.
6. **Provozovatelem a správcem dílčí části počítačové sítě, serveru nebo počítačové učebny** (laboratoře) je pracoviště UJEP, které má část sítě, server nebo počítačovou učebnu ve správě. Vyžaduje-li to charakter pracoviště, provozovatel vydává pro toto pracoviště provozní řád, který je v souladu s touto směrnicí. Provozovatel dílčí části sítě (serveru, učebny, apod.) úzce spolupracuje s CI. Vznik dílčí části počítačové sítě (fakultní server, učebna, atd.) je nutné předem projednat s CI, s centrálním správcem.
7. **Správcem doménových jmen *.ujep.cz a adresního prostoru (IP adresy) je CI.**
8. **Administrátorem** (správcem počítačové sítě, správcem informačního systému) je zaměstnanec UJEP, kterého vedoucí pracoviště pověřil k výkonu činností souvisejících se systémovou správou a údržbou provozovaného systému.
9. **Správcem uživatelského počítače** je jeho majitel, v případě počítačů v majetku UJEP, odpovědná osoba uvedená v evidenci majetku UJEP. Správce uživatelského počítače zodpovídá za software instalovaný v daném počítači a za činnost související s provozem počítače.
10. **Síťovým incidentem** je jakékoliv škodlivé chování v počítačové síti UJEP, včetně porušování této směrnice. Síťové incidenty sleduje a řeší CI. Hlášení se přijímá na adrese abuse@ujep.cz.

II.

Zásady používání počítačové sítě

1. Přístup do jiných počítačových sítí, který je prostřednictvím počítačové sítě UJEP zprostředkovan, je umožněn pouze pro správní, vzdělávací, výzkumné a vývojové nebo umělecké účely a pro další tvůrčí činnost. Při přístupu k informačním zdrojům je nutno striktně dodržovat pravidla chování platná v cílové síti. Univerzitní počítačová síť je připojena k akademické síti České republiky.
2. Povinnosti uživatelů při práci v počítačové síti:
 - a) Dbát na bezpečnost svého uživatelského účtu. Pokud svou nedbalostí umožní zneužití své identity v síti, je plně zodpovědný za případné způsobené škody.
 - b) Udržovat své heslo v tajnosti. Heslo nesmí sdělovat ani správci sítě při řešení problémů.
 - c) Pečovat o stav technických prostředků, které pro své připojení využívá, chránit je před zneužitím a udržovat relevantní software (zejména operační systém a ochranné programy) v aktuálním stavu.
 - d) Dbát na to, aby nezpůsobil zavlečení virové nákazy či jiného škodlivého software do počítačové sítě UJEP.
 - e) Chovat se při využívání služeb počítačových sítí tak, aby to nadměrně neobtěžovalo ostatní uživatele sítí.

- f) Informovat správce sítě o odhalených nedostatcích v bezpečnosti sítě.
 - g) Počítače, notebooky a další mobilní zařízení lze připojovat k počítačové síti UJEP jen na vyhrazených místech.
 - h) Při práci dodržovat bezpečnostní předpisy pro práci s elektrickými zařízeními.
3. Zakázané činnosti uživatelů v počítačové síti:
- a) připojovat komunikační zařízení (směrovače, přepínače, bezdrátové přístupové body, apod.) nebo celé sítě do počítačové sítě UJEP bez souhlasu CI,
 - b) zprostředkovávat přístup k počítačové síti UJEP a k dalším informačním službám jiným právnickým nebo fyzickým osobám,
 - c) využívat služby počítačové sítě UJEP pro šíření neuniverzitních obchodních informací, pro reklamní účely nebo pro šíření informací, které jsou v rozporu s právními předpisy, vnitřními předpisy a vnitřními normami UJEP, etickými nebo morálními normami, nebo které mohou poškodit jméno UJEP,
 - d) pracovat pod cizí identitou nebo zneužívat nedbalosti jiných uživatelů (např. opomenutí odhlášení, nevhodná ochrana souborů) k přístupu k cizím datům nebo informacím,
 - e) používat nebo vytvářet takové programové prostředky, které mohou vést k získání cizí identity,
 - f) používat programové prostředky s cílem získání neodůvodnitelné anonymity (např. posílání anonymní pošty, apod.),
 - g) pokoušet se získat přístupová práva, která nebyla přidělena administrátorem (např. neautorizovaný přístup k libovolným neveřejným informačním zdrojům univerzity nebo třetích osob); pokud uživatel získá taková práva chybou programového či technického vybavení, je povinen na tuto skutečnost neprodleně upozornit CI (kontaktní email: sit@ujep.cz),
 - h) odposlouchávat provoz a vytvářet kopie zpráv procházejících jednotlivými uzly sítě, ledaže jde o výkon takové činnosti v rámci výuky specializovaných předmětů odbornou katedrou, přičemž tato činnost musí být prováděna výhradně v laboratořích této katedry za podmínek, které určí provozovatel této laboratoře a se souhlasem dotčených uživatelů,
 - i) instalovat bez schválení CI programové vybavení neúměrně zvyšující zatížení počítačové sítě UJEP a serverů,
 - j) neoprávněně instalovat, rozmnožovat nebo sdělovat veřejnosti prostřednictvím počítačové sítě UJEP díla, počítačové programy, databáze a další výsledky duševní tvůrčí činnosti, které jsou chráněny právem duševního vlastnictví (zejména autorským zákonem, zákonem o ochraně osobních údajů a zákonem o utajovaných skutečnostech),
 - k) modifikovat nebo umožnit neoprávněně modifikovat programy, data nebo technické vybavení v majetku či užívání UJEP (např. taková změna konfigurace počítače nebo terminálu, která by měla vliv na provoz sítě),
 - l) zasahovat jakýmkoli způsobem do kabeláže a propojujících prvků počítačové sítě UJEP, včetně jejich vypínání bez závažných důvodů,
 - m) obtěžovat ostatní uživatele nevyžádanou elektronickou poštou.

III.

Vytváření síťových kont

1. Zaměstnanec UJEP získává právo na vytvoření síťového konta v den vzniku jeho pracovního poměru na UJEP a ztrácí toto právo dnem ukončení pracovního poměru. K posouzení nároku jsou rozhodující údaje vedené v personálním informačním systému UJEP.
2. Student UJEP získává právo na vytvoření síťového konta dnem zápisu do studia (první zápis nebo zápis po ukončení přerušení studia) a ztrácí toto právo v den ukončení nebo přerušení studia. Pro posouzení nároku jsou rozhodující údaje ve studijním informačním systému UJEP.
3. Třetí osoba získává právo na vytvoření síťového konta ve výjimečných případech na základě písemné žádosti schválené rektorem nebo prorektorem pro rozvoj a informatizaci UJEP. Žádost

obsahuje prohlášení uživatele o seznámení se s touto směrnicí, příslušný vedoucí pracovník na žádosti potvrzuje oprávněnost rozsahu a časové období pro síťové konto uživatele, skutečnosti dokládá smluvním vztahem (pracovně-právní smlouva, smlouva o dílo, smlouva o poskytování služeb, apod.). Vedoucí pracovník neprodleně informuje CI o pomnutí důvodu k užívání konta třetí osobou.

4. Síťová konta studentů a zaměstnanců vznikají a zanikají automaticky na základě údajů ve zdrojových informačních systémech.
5. Každý uživatel prokazuje svoji identitu na studijním oddělení nebo na personálním oddělení předložením platného občanského průkazu nebo cestovním pasem.
6. Při změně osobních údajů student kontaktuje studijní oddělení, zaměstnanec kontaktuje personální oddělení. Pracovnice ověřené změny zapisují do příslušných informačních systémů.
7. Uživatel s ověřenou identitou získá uživatelské konto federace identit eduID.cz. **Česká akademická federace identit eduID.cz** poskytuje svým členům rámec pro vzájemné využívání identit uživatelů při řízení přístupu k síťovým službám při respektování ochrany osobních údajů. Operátorem federace je CESNET, z.s.p.o.
8. Každé konto může být ukončeno na základě písemné žádosti nadřízeného pracovníka nebo při závažném porušení této směrnice.
9. Platnost síťového konta se pozastavuje v případě porušování této směrnice nebo v případě podezření na kompromitaci konta (zneužití). Pozastavení síťového konta neblokuje přístup studentů do studijního systému.
10. Lhůty etap životního cyklu uživatelských kont stanovuje vedoucí CI ve spolupráci s vedoucím oddělení správy počítačové sítě CI.

IV.

Základní práva a povinnosti zaměstnanců CI

1. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí odpovídají za provoz počítačové sítě UJEP a funkčnost připojení jednotlivých pracovišť.
2. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí odpovídají za provoz centrálních síťových služeb, zpracovává a zveřejňuje informace, návody a metodické pokyny na adrese <http://ci.ujep.cz>.
3. Vedoucí CI stanovuje bezpečnostní politiku provozu sítě, správy uživatelských kont a hesel.
4. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí zastupují UJEP při správě procesů elektronického potvrzení identity uživatele UJEP pro Českou akademickou federaci identit eduID.cz.
5. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí mají právo monitorovat provoz počítačové sítě UJEP za účelem optimalizace, zjišťování a předcházení abnormálním stavům a zajištění bezpečnosti sítě. Právo monitorování sítě mají jen pověřeni pracovníci CI, ti jsou však povinni zachovávat o zjištěných skutečnostech mlčenlivost. Nikdo jiný není oprávněn sledovat či analyzovat provoz na počítačové síti. Účelem oprávněného monitorování sítě je buď odhalení provozních problémů nebo zajištění bezpečnosti sítě (detekce napadení či snaha o odhalení útočníků).
6. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí mají právo dočasně omezit přístup ke službám počítačové sítě UJEP při důvodném podezření z porušování této směrnice.
7. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí mají právo a povinnost protokolárně řešit s uživatelem porušení této směrnice (síťové incidenty).
8. Zaměstnanci CI podle svých kompetencí mají právo v případě důvodného podezření ze zneužití uživatelského konta okamžitě zablokovat uživatelské konto. Informaci o zablokování uživatelského konta předá CI neprodleně uživateli a dle závažnosti i příslušnému nadřízenému pracovníkovi nebo příslušnému studijnímu oddělení.
9. Vedoucí CI má právo vydat se souhlasem prorektora pro rozvoj a informatizaci dílčí řídicí a provozní dokumenty pro zabezpečení práv a povinností CI dle této směrnice.
10. Oddělení uživatelského servisu CI na požádání poskytuje zaměstnancům základní servis univerzitní výpočetní techniky, kontaktní email servis@rt.ujep.cz.

11. Oddělení správy informačních systémů CI poskytuje na požádání odbornou pomoc uživatelům informačních systémů UJEP, kontaktní email is@rt.ujep.cz.

12. Oddělení správy počítačové sítě CI poskytuje na požádání odbornou pomoc uživatelům počítačové sítě UJEP, kontaktní email sit@rt.ujep.cz.

V.

Základní povinnosti provozovatele

1. Provozovatel podle čl. 1. odst. 6 je povinen:

- a) zabezpečit vhodnými prostředky používanou výpočetní techniku. Povinnost ochrany se vztahuje na používané technické prostředky, programové vybavení a všechna data.
- b) zajistit, aby veškeré jím používané počítače v počítačové síti UJEP používaly výhradně centrálně přidělené adresy a doménová jména.
- c) zajistit, aby veškeré jím používané počítače v počítačové síti nepoužívaly anonymní přihlášení pro síťové služby. Nabízí-li takový počítač přístup k síťovým službám, odpovídá jeho správce za jeho veškerou činnost.
- d) předem projednat s CI plánované změny počítačové sítě, včetně připravovaných záměrů (příprava projektu s výpočetní technikou, vznik nové počítačové učebny, připojení výpočetních systémů pracoviště, apod.).
- e) poskytovat součinnost centrální správě (CI) při řešení síťových incidentů související s provozovanou výpočetní technikou (např. kdo, resp. kdy pracoval s technikou).

VI.

Práva uživatelů počítačové sítě

1. Základním právem studenta a zaměstnance UJEP je právo na získání uživatelského konta.
2. Ke komerčním účelům je uživatel oprávněn využívat počítačovou síť UJEP výhradně v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a interními předpisy k doplňkové činnosti.
3. Uživatel je povinen:
 - a) seznámit se touto interní normou k provozu počítačové sítě UJEP před prvním použitím,
 - b) dodržovat provozní řády vtaahující se k používaným prostředkům počítačové sítě UJEP (provozní řády učeben, výpočetních systémů, apod.)
 - c) respektovat pokyny oprávněných osob a administrátorů prostředků počítačové sítě UJEP,
 - d) používat počítačovou síť UJEP v souladu se zákonem č. 111/1998 SB., o vysokých školách, v platném znění, a v souladu dokumentem „Zásady pro přístup do sítě národního výzkumu a vzdělávání nové generace“ (Access Policy, AP) zveřejněným na internetové adrese <http://www.cesnet.cz> v sekci dokumenty.
 - e) změnit si heslo všech svých uživatelských kont v počítačové síti UJEP po prvním přihlášení a toto heslo držet v tajnosti, heslo volit netriviální.
 - f) zabezpečit ochranu autorských práv a dalších práv duševního vlastnictví, osobních a citlivých údajů.

VII.

Publikování informací na internetových serverech UJEP

1. Internetový server UJEP je počítač s doménovým jménem ujep.cz (např. www.ujep.cz, pf.ujep.cz) nebo s IP adresou univerzitní sítě UJEP, který zpřístupňuje publikované informace.
2. Každý uživatel počítačové sítě UJEP, který publikuje informace na serverech UJEP, odpovídá za jejich obsah.

3. Publikované informace musí být slučitelné s působením jejich autorů na UJEP.

VIII.

Závěrečná ustanovení

1. Porušení této směrnice je porušením pracovní kázně a může být posouzeno jako disciplinární přeštek. Tímto ustanovením není dotčeno právo UJEP na náhradu způsobené škody ani občanskoprávní nebo trestněprávní odpovědnost uživatele.
2. Tato směrnice byla projednána Akademickým senátem UJEP dne 25. 1. 2012.
3. Touto směrnici se ruší směrnice prorektora Směrnice prorektora pro rozvoj a informatizaci č. 1/2006 PROVOZNÍ ŘÁD počítačové sítě a informačního systému UJEP.